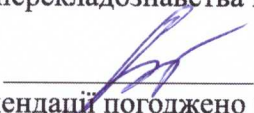

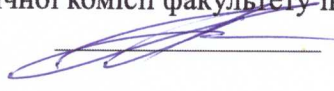
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
«Військовий переклад»

рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>
галузь знань	<u>В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>В 11 Філологія</u>
освітня програма	<u>Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова; Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова; Переклад (китайська та англійська мови); Переклад (іспанська та англійська мови); Усний переклад і міжкультурна комунікація (англійська та друга західноєвропейська мова)</u>
спеціалізація	<u>B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська; B11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька; B11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька; B11.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська; B11.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська</u>

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.
Протокол від “27” червня 2025 року № 17
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ
Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
Протокол від “30” червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Харків – 2025

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Військовий переклад». Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання складає 3 кредити, тобто 90 годин; Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає 66 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Стрілецька зброя	11
Тема 2. Ракетно-артилерійське озброєння	11
Тема 3. Бронетанкова техніка.	11
Тема 4. Авіаційна техніка та озброєння.	11
Тема 5. Техніка та озброєння ППО. Засоби зв'язку	11
Тема 6. Види бойових дій	11
Усього годин	66

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
		денна
1	Підготовка до лекцій, робота з конспектом та теоретичною літературою	5

2	Виконання вправ на засвоєння лексико-термінологічного мінімуму	15
3	Виконання вправ для формування необхідних навичок усного послідовного перекладу (Short consecutive).	15
4	Виконання вправ для формування необхідних навичок усного послідовного перекладу (Long consecutive) з використання перекладацького скоропису.	15
5	Повторення теоретичної частини занять. Складання поняттєвих схем.	5
6	Перегляд відео/аудіоматеріалів англійською мовою (новини, звіти, виступи військових, інтерв'ю).	5
7	Виконання вправ на розвиток пам'яті.	6
	Разом:	66

Вимоги до студентів:

1) У рамках теми 1 **«Стрілецька зброя»** студенти повинні виконати низку завдань для закріплення термінології та розвитку навичок усного перекладу. Вимоги до самостійної роботи включають: вивчення ключових термінів (назви видів стрілецької зброї, її частин та характеристик); складання глосарія з прикладами вживання у військових контекстах; перегляд фрагментів відео англійською мовою (навчальні інструкції, презентації озброєння) з наступним усним переказом або перекладом; підготовка короткої усної презентації з описом конкретного виду зброї англійською мовою.

2) У межах теми 2 **«Ракетно-артилерійське озброєння»** студенти повинні засвоїти базову термінологію, що стосується типів артилерійських систем, ракетних комплексів, боєприпасів і засобів наведення. До вимог входить складання тематичного англо-українського глосарія, переклад уривків з технічних описів або військових звітів, перегляд відеоматеріалів англійською мовою із фрагментами навчань чи оглядів техніки з подальшим усним перекладом, а також підготовка короткого монологу англійською про конкретну артилерійську систему.

3) У рамках теми 3 **«Бронетанкова техніка»** студенти мають ознайомитися з англійською термінологією, що стосується основних типів бронетехніки, її озброєння, систем захисту та призначення. До вимог належить складання англо-українського словника ключових термінів, переклад технічних характеристик бойових машин, перегляд відеоматеріалів про танки та бронетранспортери з виконанням усного перекладу, а також підготовка короткої усної доповіді англійською мовою про одну з моделей бронетехніки.

4) У межах теми 4 **«Авіаційна техніка та озброєння»** студенти повинні засвоїти англійську термінологію, що охоплює типи літальних апаратів, авіаційне озброєння, навігаційні та ударні системи. Вимоги до самостійної роботи включають створення тематичного глосарія, переклад уривків з технічних описів або військових оглядів, перегляд англійських відео з подальшим усним перекладом ключових фрагментів, а також підготовку усного опису англійською мовою однієї з бойових авіаційних платформ.

5) У межах теми 5 **«Техніка та озброєння ППО. Засоби зв'язку»** студенти повинні опрацювати англійську термінологію, що стосується систем протиповітряної оборони, радарів, ракет ППО та засобів військового зв'язку. До вимог належить складання англо-українського глосарія, переклад технічних текстів (інструкції, огляди озброєння), перегляд відео англійською мовою з наступним усним перекладом ключових фрагментів, а також

підготовка усного повідомлення англійською про одну із сучасних систем ППО або радіозв'язку.

б) У межах теми 6 «**Види бойових дій**» студенти повинні засвоїти англomовну термінологію, що охоплює наступальні, оборонні, миротворчі та спеціальні операції. До вимог самостійної роботи належить створення глосарія основних термінів із прикладами вживання, переклад фрагментів англomовних текстів (статей, зведень, доктрин), перегляд відеоматеріалів про хід бойових дій з подальшим усним переказом, а також підготовка короткої усної доповіді англійською мовою про один із видів бойових дій.

Форми контролю та критерії оцінювання. Завдання, винесені на самостійну роботу студентів, включені в завдання для оцінювання роботи студентів у семестрі та на семестровому заліку. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Основна література

1. Акульшин О.В., Балабін В.В., Білан М.Б., Ольховой І.О. Українсько-французько-англійський словник зовнішніх зв'язків, стратегії та безпеки / За ред. В.В.Балабіна — Голови ред. комітету від України. — К.: Логос, 2006. — 240 с.
2. Балабін В.В. Основи військового перекладу: (Англ. мова): Навч. посіб. — К.: Логос, 2004. — Ч. I. — 208 с.
3. Балабін В.В., Лісовський В.М. Робоча навчальна програма з дисципліни "Основи військового перекладу". — К.: ВІКНУ, 2005. — 15 с.
4. Дзюба М.Т., Жарков Я.М., Онищук М.І., Ольховой І.О. Нарис теорії і практики інформаційних операцій: Навч. посіб.; За заг. ред. В.В. Балабіна. — К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2006. — 472 с.
5. Довідник НАТО. — NATO: Office of Information and Press, Brussels, Belgium, 2001. — 608 с.
6. Жукова А., Сергієнко Т., Шоптенко В. Історичні передумови та розвиток військового перекладу: від витоків до сучасних підходів. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2025. Том 13, № 2. С. 48-52.
7. Котляров Д. М. Навчання перекладу суспільно-політичної лексики майбутніх перекладачів. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, 2025. № 101. С. 133-138.

Допоміжна література

1. Закон України "Про Збройні Сили України". — Відомості Верховної Ради України від 01.12.2000. — № 48, ст. 410.
2. Закон України "Про основи національної безпеки України". — Відомості Верховної Ради України від 26.09.2003. — № 39, ст. 351.
3. Методичний посібник щодо використання топографічних карт НАТО в ЗСУ в рамках «Партнерство заради миру» / За заг.керів. г-л м-ра В.М. Жигуліна. — К., 2001. — 96 с.
4. Нелюбин Л.Л., Дормидонтов А.А., Васильченко А.А. Учебник военного перевода: Английский язык. Общий курс. / Под ред. Л.Л. Нелюбина. — М.: Воениздат, 1981. — 444 с.
Нелюбин Л.Л., Дормидонтов А.А., Васильченко А.А. Учебник военного перевода: Английский язык. Специальный курс. / Под ред. Л.Л. Нелюбина. — М.: Воениздат, 1984. — 440 с.

5. Нишпорко Ю.І. Безпека колективна // Юридична енциклопедія: В 6 т. — К.: Українська енциклопедія, 1999. — Т.1: А – Г. — 672 с.
6. Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста з військового перекладу / Балабін В.В., Ольховой І.О, Дмитрук С.Ф. та ін. — К.: ВІКНУ, 2000. — 27 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://sill-www.army.mil>
2. <http://users.belgacom.net>
3. <http://www.academyadmissions.com>
4. <http://www.army.mil>